



ELEONORA-POSTEN

*Lovö Hembygdsförenings tidning
Nummer 1, April 2009, Årgång 18*



*Det var en gång en
gammelskog ...*

se sid 4

Denna skiljer sig från pappersupplagan såtillvida
att några korrigeringar är införda.



Min paroll: Lära känna varandra! säger Lovö hembygdsförenings nye ordförande Carl Axel Linge.

Omslagsbild: Norrby skog efter avverkningen i september 2008. Samtliga bilder från Norrbyskog i detta nummer har tagits av Fredrik Liljeström och Karin Wahlberg Liljeström.

Min hembygd – Lovö

Jag kom till vår ö som 2 månaders baby 1944, med mina föräldrar – Ruth o. Bertil – och mina två äldre bröder Gunnar o. Göran. Vår syster, Birgitta, föddes 2 år senare. Vi bosatte oss på släktfastigheten Charlottenberg, Kvarnbacken.

Minnen. Som 5–6 åring barträffar (dagis) hos Maj Lallerstedt. Som 6-åring promenad i parken på hösten. Noterar ett mindre sällskap med bössor vid Dammarna. Gustaf , dryga 90 år, med adjutanter och hundar- i akt och mening att hjälpa konungen att skjuta änder. Änder anländer, konungen får hjälp med att anlägga bössan. Order "Ers majestät – skjut", samtidigt ger adjutanterna eld. Två änder faller i dammen, hundarna hämtar änderna och bär dem till konungen, som sitter i en fällstol. "Gratulerar – Ers Majestät".

Några veckor senare står jag vid slottstrappan och följer hur konungens kista bärs ut från Slottet. Gustaf V avled 29 oktober 1950.

1951 börjar jag i Drottningholmsskolan och möter lärarna systrarna Wangård och Gösta Ladberg. Klasskamrater som t.ex. Åsa, Birgitta, Pertti, Kerstin, Lars-Gunnar, Rune, Karl-Erik m.fl.

1955 börjar jag i Realskolan, Nya Elementar och lär känna min blivande svägerska Inger.

Från 1956 stod Drottningholmsteatern i centrum i livet på somrarna. Detta tillsammans med bl.a. Johan, Anders, Lave, Hans, Arne.

1956 veva "vågor" för drottning Elisabeth, som invigde hästolympiaden.

1958 – bildar Drottningholms IK 26 mars, tillsammans med Anders o. Carl-Henrik. Fotbollsturnering med hela åtta lag från Lovö på Karusellplan.

Gunnar Hedberg lägger ner stort arbete i kommunen och får till fotbollsplanen vid skolan. Får tillgång till Vaktlokalen i Hertigarnas stall som ungdoms och träningslokal för pingis. Besöktes av c:a 100 personer i veckan.

Sommaren 1958 – konfirmeras av vår legendariske Anders Frost-
enonson.

Tog körkort 1962. Gjorde uttryckning med brandbilen i juli 1962 med nytaget körkort. Särskild historia. Tar studenten maj 1963. Juni 1963 rycker in i militära , I1, för 15 månaders utbildning.

Slut på del 1 av min "Min hembygd Lovö". Fortsättning följer eventuellt ...

*Varma vårhälsningar – Carl-Axel Linge
För synpunkter och reaktioner mail; info@guidelinge.com*



Lovös sista gammelskog avverkades i slutet av september.

VÅR "STORSKOG" ÄR BORTA

I slutet av september avverkades den sista gammelskogen på Lovö. Alla de gamla vackra granarna, tallarna, lärkträden och flera höga gamla björkar som alla bildade Norrby gammelskog är nu borta.

På marken växte vacker mossa av olika slag och mycket svamp gick

att plocka i skogen, speciellt svart trumpetsvamp. Min dagliga motionsvandring går mestadels till denna skog. Här uppe kunde jag njuta av tystnaden. Eller som oftast lyssna till mängder av småfåglar som höll till i trädkronorna, mesars glada läten och Kungsfåglarnas sisande sång ivrigt flyttande sig i

forts sid 14



Inte mycket finns kvar.

Förbifart Stockholm

Vad kan vara viktigare för en hembygdsförening än att hindra att hembygden förstörs, förändras, förfulas? Redan Berit Wallenberg var rent militant i sitt försvar av Lovön: "En hembygdsvän får aldrig ge upp, aldrig sitta med armarna i kors och absolut inte nöja sig med att bara bli förargad över vandalernas framfart".

Hembygdsföreningens motstånd mot Förbifart Stockholm inleddes på allvar under Ulrika Wesslaus ordförandeskap. Och Per Borgström skrev tunga texter om Kronoparken Drottningholm som riks- och världsintresse, otänkbart att vandalisera. Deras arbete finns som grund för vårt engagemang.

CITATET OVAN från Hembygdsföreningens hemsida är en förebild för mig i arbetet att stoppa Förbifart Stockholm. Uppbackad av fru Eva och min vänkrets i Drottningholms Bastu Badar Bröder satte jag på allvar i gång arbetet i oktober 2007. Efter studier av Vägverkets utredning och remisser från en rad tunga myndigheter och organisationer skrev jag ett mycket kritiskt yttrande, som godkändes i bastun och skrevs under av Lovö Hembygdsförening och sju andra organisationer på Lovö och Ekerö.

Till årsmötet 2008 hade jag för-

berett ett upprop med rubriken: Stoppa Förbifart Stockholm. Uppropet togs enhälligt liksom ett starkt brev till UNESCO med kravet att Förbifarten skulle stoppas eftersom den kränker Världsarvskonventionen. Vi protesterade mot Förbifart Stockholm eftersom Sverige som nation har åtagit sig att för all framtid skydda och vårda världsarvet Drottningholm.

SEDAN DESS HAR uppropet under tecknats av ett 30-tal föreningar och 26 forskare på trafik- och samhällsbyggnadsområdet. Arbetet med att skaffa alla namnunderskrifter har gjorts i samarbete med en rad organisationer, som samverkar i motståndet. Uppropet med alla underskrifter har bilagts våra remissvar och använts som underlag för artiklar i flera sammanhang.

Många av oss tror att statliga myndigheters utredningar utgör ett sakligt och opartiskt underlag för politiska beslut. Icke sa Nicke! Vägverket bryter mot flera grundläggande regler för hur statliga utredningar ska göras. Vägverket

kan förvandla Lovö

följer inte ens regeringens utredningsdirektiv utan hittar ett eget syfte: att föreslå den mest lämpliga vägkorridoren mellan Stockholms norra och södra delar! Ingen tanke på andra transportsätt än bilar för att lösa Stockholms framtida transportproblem! Vägverket bryr sig inte om Sveriges klimatmål, Miljöbalkens tvingande regler, Världsarvskonventionen och som kronan på verket vinklar Vägverket den felaktiga och ofullständiga samhällsekonomiska kalkylen till förmån för Förbifart Stockholm jämfört med andra möjliga transportlösningar.

Trots mycket stark kritik från många håll mot utredningen vill ändå en majoritet av de politiska partierna bygga Förbifarten trots att byggandet även strider emot miljödelen i de egna partiprogrammen. De som var med på årsstämman i Klockaregården kunde bekräfta detta under tipspromenaden bland citaten från de sju riksdagspartier nas miljöprogram.

NÄR POLITISKA PARTIER sviker sina ideal och inte arbetar enligt partiprogrammen hotas demokratin. Väljarna blir lurade! I Stockholm vill till exempel socialdemokratin att Förbifart Stockholm ska byggas. Eftersom socialdemokratin är en nyckelgrupp har vi beslutat skicka

vykort till Mona Sahlin. Hembygdsföreningen har drygt 4 000 vykort med ett litet feltryck. De ska återanvändas med texten:

Heja Mona!

Jag blev väldigt glad över ditt tal i Vitbergsparken den 9 augusti 2008. Särskilt gladde mig avsnittet om klimatpolitiken där du hämtade kraft från Miljörådslagets rapport:

”Klimatfrågan är vår tids ödesfråga. Vi socialdemokrater vill gå före och i hela landet ta ett lokalt ansvar för att minska utsläppen av växthusgaser. År 2020 har Sverige 40 % lägre utsläpp av växthusgaser i förhållande till 1990. Kollektivtrafiken i städerna har fördubb-lats.”

Särskilt övertygande var citatet av Henrik Schyffert: ”Det räcker inte att snacka snacket, man måste gå gåtet också”. Det gäller på klimatområdet och det gäller all annan politik. Det håller inte att säga en sak och göra en annan, sade du.

Jag önskar att socialdemokraterna i Stockholm gör det.

Stoppa Förbifart Stockholm!

.....
.....

Namnteckning

(forts nästa sid)

forts från föreg. sid.

OM DU VILL delta i vykorts-kampanjen kan du kontakta någon i styrelsen och be om så många vykort du har vänner som kommer att skicka vykorten. Som aktiv i Amnesty vet jag att det inte behövs så många vykort för att en makthavare ska reagera, darra och frukta att partiet inte ska få så många röster vid nästa riksdagsval.

FÖRBIFART STOCKHOLM är inte vilket bygge som helst. Det är Sveriges dyraste byggprojekt sedan Göta Kanal. Hur ska vi stoppa det? Många delar min upprördhet och vill delta i arbetet. Vi går med i folkrörelser, som sedan samarbetar för att öka tyngden i motståndet. ”Vi vill vinne” skrev den norska motståndsrörelsen på en landsväg under andra världskriget. Den bilden blev motivet på ett frimärke, som jag kommer ihåg eftersom jag är halvnorman. Och vi ska vinna!

Vi samverkar och går till motanfall. Vi ordnar seminarier och offentliga möten, publicerar broschyrer, skriver remisser och uppväktar politiker. Vi mailar beslutsfattare och påminner om innehållet i deras partiprogram, vi skriver insändare och artiklar i riks- och lokalpress. Du kanske har läst någon av mina krönikor i Mälardöarnas Nyheter där jag tar upp Förbifart Stockholms olaglighet, dess förstörelse av natur och kulturella värden, dess konsekvenser för Sveriges klimatmål, den bristfälliga och odemokratiska hanteringen m m.

Under våren 2008 kontaktade vi TV och Uppdrag Granskning, som gjorde ett utmärkt program man inte glömmer i brådrasket. Långt efter sändningen i oktober 2008 minns många hur Vägverkets generaldirektör, Ingemar Skogö, gjorde bort sig med sina bristande kunskaper om det egna verkets genom tiderna mest omfattande byggprojekt – som man planerat i ca 30 år. Kanske blev Uppdrag Granskning en vändpunkt. Nu går det inte längre att dölja projektets alla svagheter och den 14 november 2008 skriver Miljödepartementet till Vägverket och kräver kompletteringar av utredningen på 15 punkter, en brännande bakläxa. Vägverkets svar skulle vara Miljödepartementet till handa senast den 26 februari 2009.

ORSAKEN TILL Miljödepartementets intresse för Vägverkets utredning är att departementet ska pröva om Förbifart Stockholm kan byggas ur Miljöbalkens synvinkel, en s k tillåtlighetsprövning. Jag ringde departementet för att fråga hur länge det kan dröja innan man kan besluta om tillåtligheten. Svaret blev litet oklart. Det beror på materialet man får från Vägverket. Och från oss!

Nu intensifierades nämligen motståndet. Redan den 26 november kallades motståndet till ett möte för att göra en egen utredning, en skuggutredning. Mötet tillsatte en rad arbetsgrupper och jag arbetade med de punkter som direkt berör Lovön, främst anslutningarna mellan väg 261 och tunneln i två tra-

fikplatser på södra Lovö. Vårt remissvar – liksom övriga arbetsgrupper - lämnades till Vägverket den 16 februari och något omarbetat till Miljödepartementet den 26 februari.

NÄSTA STÖRRE arrangemang är en hearing i Riksdagshuset den 13 maj, som vi arrangerar tillsammans med flera miljöorganisationer och Miljöpartiet. Där kommer en panel av forskare svara på frågor om de mest centrala problemen i samband med Förbifart Stockholm. Frågorna kommer att ställas av representanter för olika riksdagspartier. Kanske kommer Björn Elmbrandt att vara moderator. Vi kommer också att göra en enkätundersökning till forskarsamhället och publicera resultatet vid en presskonferens i samband med hearingen. Tillsammans med ett pressmeddelande och omfattande massmediala förberedelser tror vi att hearingen kommer att bli ytterligare ett grundskott mot Förbifart Stockholm. Du kan komma dit onsdagen den 13 maj kl 09.30 då hearingen börjar. Skandiasalen i riksdagshuset har 150 platser och en balkong som kan användas om det blir rusning. Speciell inbjudan kommer att gå till samtliga riksdagspartier, till departementens tjänstemän och andra med inflytande på beslutsprocessen.

VI VET INTE när Miljödepartementet kommer att vara färdiga med sin tillåtlighetsprövning enligt Miljöbalken. Eftersom vårt mot-

stånd varit intensivt och mediabevakningen omfattande är det introligt att beslutet kommer före sommaren. Och eftersom Andreas Carlgren upprepade gånger har sagt att miljökraven kommer att vara mycket tuffa är utgången osäker. Även om Miljödepartementet beslutar godkänna att Förbifart Stockholm byggs är inte kampen över. Det slutliga beslutet fattas av regeringen, men först måste alla juridiska tvister vara avklarade. Föreningen Rädda Lovö har organiserat sakägarnas motstånd, dvs de personer vars mark rent fysiskt kommer att beröras av Förbifarten.

VI NÄRMAR OSS också andra halvåret 2009 då Sverige kommer att vara EU-ordförandeland. Det kan inte vara lätt för Fredrik Reinfeldt att besluta att bygga Förbifarten samtidigt som man har lovat att Sverige ska gå i spetsen för utsläppsminskningen av växthusgaser. Om Sverige ska minska sina utsläpp med 20 % i genomsnitt för hela landet fram till 2020 måste storstäderna minska utsläppen långt mer. Det går inte ihop med motorledsbyggen som ökar utsläppen!

Kampen mot Förbifart Stockholm kommer inte att sluta förrän detta överdimensionerade monster från svunnen tid enbart har arkeologiskt intresse.

BERTIL OTTOSON

Nya vindar blåser i Hembygdsföreningen

Klockargården var som vanligt samlingsplatsen för Årsstämman. Folk strömmade till från Lovös olika hörn, från Ekerö och Bromma. Man tog för sig av öl och smörgås, gick runt och pratade med dem man inte träffar så ofta i vardagslag.

Klockan 19.00 manade Susanne Wallenberg till samling, det var dags att öppna Stämman. Ordförande för stämman var redan vidtalad, Samuel Herthelius valdes, tackade för förtroendet, tog över klubban. Raskt valdes Kylli Johannisson till kvällens sekreterare. Peggy Jörgensen och Mippe Sandring valdes att justera kvällens protokoll. Kallelsen hade nått medlemmarna enligt fastställd tid – 14 dagar före Stämmodatum.

VERKSAMHETSBERÄTTELSEN hade utsänts tillsammans med kallelsen varför Samuel utgick ifrån att alla studerat den noggrant och därför enbart tog upp de olika rubrikerna vid genomgången. Inga kommentarer fälldes, berättelsen lades därför till handlingarna.

I kassör Jörgen Eks frånvaro föredrog revisor Bertil Ottoson resultat- och balansräkningen. Inga frågor

ställdes. På ordförandens förslag fastställdes förvaltningsberättelsen. Revisor Bertil O läste därefter upp sin och Thomas Billigs revisionsberättelse där de godkände förvaltningsberättelsen. På ordförandens fråga om Stämman kunde bevilja styrelsen ansvarsfrihet för 2008 års förvaltning svarade Årsstämman med ett enhälligt JA.

VALBEREDNINGENS sammankallande Henric Thörnberg fick därefter ordet.

Susanne W, ordförande under 2008, hade meddelat att hon inte ställde sig till förfogande för år 2009. Valberedningen föreslog därför Carl-Axel Linge till ny ordförandeför föreningen och tillika styrelsens ordförande för ett år.

Henric T presenterade Carl-Axel Linge, 64 år som en välkänd lokal profil, tidigare aktiv i kyrkorådet i 25 år. Årsstämman valde enhälligt Carl-Axel L till ordförande.

Valberedningen hade mottagit avsägelse från Bo Löfgren, vars mandat nu utgått. Även Kylli



Göran Alm berättar om det historiska året 1809. Till höger Linnea Dahlberg.

och Karin WL.s mandat hade utgått. Valberedningen föreslog omval på två år av Kylli J och Karin W L.

SOM NY LEDAMOT på två år i styrelsen föreslog valberedningen Claes Lindahl. Henric T presenterade Claes Lindahl, 66 år. Nyinflyttad

på Kvarnbacken efter många år på Munsö, Claes L har ett gediget hembygdsintresse, är seglarentusiast och arbetar som konsult i utvecklingsfrågor.

Årsstämman valde enligt valberedningens förslag.

forts nästa sid

forts från föreg sid

Suppleanterna Cilla Ericsons, Ebba Hammarströms och Johanna Vikströms mandatperiod upphörde med 2009. Johanna V hade redan under hösten flyttat ifrån Lovö. Cilla E och Ebba H hade meddelat att de inte hade möjlighet att ställa upp för ny period. Berit Lefvert måste på grund av hälsoskäl lämna sin plats som suppleant.

VALBEREDNINGEN FÖRESLOG därför nyval på två år av Susanne Wallenberg och Rutger von Schéele. Susanne W behövde ingen presentation men Henric T presenterade Rutger v S som Cantonbo sedan många år men ny i hembygdssammanhang. För närvarande är han ordförande i tennisklubben.

Årsstämman gillade förslagen och röstade in både Susanne W och Rutger v S.

Föreningens trotjänare Janne Lefvert har kvar ett år av sin mandatperiod.

REVISORERNA HAR ALLTID en viktig post i alla föreningar, inte minst i ideella sådana. Här föreslog valberedningen omval på ett år av Bertil O och Thomas B. Revisor-suppleanten Hans Stjernqvist hade avböjt återval. Valberedningen föreslog Håkan Öjerbring som revisorsuppleant för ett år. Håkan är Malmenbo sedan många år.

Årsstämman valde helt enligt valberedningens förslag.

Så var det dags för Årsstämman att utse valberedningsgrupp för

2010 års stämma. Alla var uppenbarligen nöjda med dagens Valberedning så stämman gav Henric Thörnberg (sammankallande), Laila von Schéele och Kajsa Hermodsson förnyat ansvar.

Inför år 2010 hade styrelsen föreslagit oförändrade medlemsavgifter. Varje enskild medlem betalar då kronor 150:- och varje familj på samma adress kronor 200:-. För den avgiften får man tidningen Eleonora-Posten 4 nummer om året, programblad vår och höst, Lovö hembygdsförenings hemsida med länkar till Rädda Lovö, Mäläröarnas Naturskyddsförening och Ekerö kommuns övriga hembygdsföreningar.

BERTIL O INBJÖD, under punkten ”Av medlemmar väckta förslag” till en liten utställning med frågesport kring olika partiets uttalanden i miljöfrågan: Vem har sagt vad? Lämpligen kunde man titta och fundera i pausen mellan stämman och Göran Alms föredrag.

Susanne W begärde ordet och bad Janne L komma fram för att ta emot styrelsens varma och hjärtliga tack till honom och hustru Berit, förhindrad att delta denna kväll, för att de under så många år alltid ställt upp i alla väder, vare sig det handlat om röjning på formstigen, arbete i våra hus eller vid styrelsesammanträden. Susanne fäste Sveriges Hembygdsförbunds hedersmärke på Jannes skjorta. Märket i form av ett hänge i kedja fick Janne med sig hem till Berit, följt av församlingens applåder.

Kylli J tackade avgående ordföranden Susanne W för de två åren som ordförande, för fint, många gånger jobbigt men stimulerande samarbete. Bra att veta att Susanne finns med i gänget som suppleant. En blomma och en kram avslutade tacket.

STÄMMANS ORDFÖRANDE Samuel Herthelius förklarade därmed årets stämma för avslutad och överlämnade klubban till föreningens nye ordförande Carl-Axel Linge, som tackade för förtroendet och hoppades på ett nytt stimulerande arbetsfält inom Hembygdsföreningen.

Susanne tackade Samuel H för en väl genomförd stämma med en bukett tulpaner.

I pausen gick folk runt och det diskuterades livligt kring vem som sagt vad bland alla miljöfrågorna.

GÖRAN ALM SATTE sig ner vid podiet och började berätta om vad som hände inom och utom Stockholms slott under ”Ödesåret 1809”. Historien var fascinerande. Göran berättade så levande om ränker som smiddes, Sveaborg som föll ur svenskarnas händer, om Sverige som förlorade Finland och kungen Gustav IV Adolf som avsattes.

Stämningen satt kvar i oss alla när vi slutligen tackade Göran Alm



Suppleant Rutger v. Schéele – ny i Hembygdsföreningens styrelse.

Kort om Rutger av Rutger:

– Jag är född i Värmlandsskogarna och har sen dess en klockarkärlek till naturen och lantbruket. Nu har jag bott på Lovön i 22 år och varit medlem i Hembygdsföreningen lika länge, och nu när barnen börjar lämna hemmet, får jag faktiskt tid att hjälpa till med ett handtag till hembygdens bästa. Det gör jag med glädje, för jag kan inte tänka mig en vackrare bygd att leva i.

för en fantastisk avslutning på Stämmokvällen.

KYLLI JOHANNISSON





Folke Sandberg och Fredrik Liljeström med dottern Ingrid.

forts från sid 4

trädens toppar. Alla deras klätterträd är nu borta. Tänk om vi vetat om denna avverkning då hade vi alla i Lovö Hembygdsförening satt oss i varsitt träd eller i varje fall kramat de stora träden, så många som är med, det hade kanske räckt.

Man kommer helt av sig vid denna bedrövliga skövling av alla dessa vackra träd som utgjorde skogen, många var över hundra år, några som jag räknade årsringar på till etthundratrettio år.

I "Promenera på Lovö" skriver Härje Bäärnman i vägbeskrivningen från Prästvik till Norrby om

skogen på sidan 25 i gamla upplagan, valtas av Fastighetsverket.” osv.
sid 28 i nya exemplar mitt på sidan.

”De följande femhundra metrarna fram till Norrby gård leds vi idag genom öns sista riktiga ”storskog”, som vi naturligtvis hoppas skall kunna bevaras genom varsam föryngring nu, när kronoparken Lovö fått plats bland Svenska Statens ”monument” och skall för-

Tänk om vi kunnat påverka?

Tänk om vi kunnat rädda vår unika skog Ekerö kommuns kulturarv och Stockholm gröna lunga till eftervärlden.

Härje Bäärnmans önskan om en varsam föryngring som blev en slutavverkning.

BERIT LEFVERT



Vi har glädjen att hälsa nya medlemmar välkomna:

Carl-Axel och Gocki Linge, Malmen

Claes Lindahl med familj, Malmen

ELEONORA-POSTEN

ISSN 1651-6508

utges av Lovö Hembygdsförening

Postadress: Eleonora-Posten,

c/o Kylli Johannisson

Dalgången 5, 168 41 Bromma

e-mail: kylli.johannisson@gmail.com

Manusstopp till nästa nummer den 15 maj 2009

Lovö Hembygdsförening

Box 114

178 02 Drottningholm

e-Mail: info@lovohembygd.com

www.lovohembygd.com

Postgiro: 8812-0

FÖRENINGSPOST

B



Avs: Nedre Viken, PL 112
178 93, Drottningholm

Motgång kan bli succé

För ett 10-tal år sedan lät Hembygdsföreningen trycka upp några tusen vykort med motiv från Härje Bäärmans rika produktion av teckningar med Lovömotiv. Tryckfelsnisse var emellertid framme – på baksidan var Lovö Hembygdsförening stavat Lövö Hembygdsförening – och vykortet har sedan dess legat i lager. Ända tills nu. Styrelsen beslutade nämligen i november 2008 att vykortet ska användas för en kampanj mot Förbifart Stockholm. Två vykort finns som bilaga till detta nummer av Eleonoraposten.

Skriv under och posta!

Som erfaren medlem i Amnesty vet jag att det inte behövs så många vykort i en kampanj för att göra avsedd verkan. Socialdemokraterna är strategiskt viktiga i spelet om Förbifart Stockholm kommer att byggas eller inte. Genom vykortet har du möjlighet att personligen påverka det slutliga beslutet.

Om du vill sprida fler vykort kan du kontakta mig på tfn:
759 03 26

Bertil Ottoson